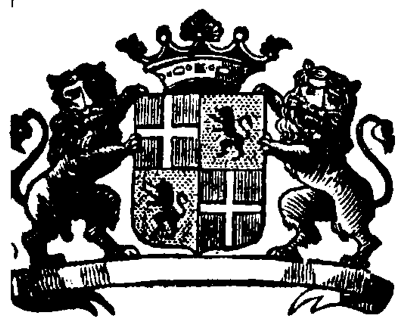
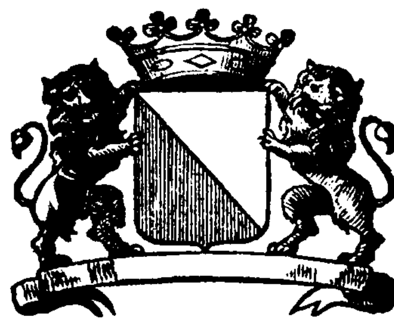
Aº. 1855. Nº. 270.

MAANDAG 12 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT 11 November.

Over Petersburg zijn thans nadere berigten van Russische zijde over de bestorming van Kars; ofschoon ook daarin het verlies der Russen hooger wordt gesteld, dan dat van de Turken, is het verschil veel minder, dan naar luid der Turksche verslagen. Ook wordt gemeld, dat de Kaukasiesche hulpbenden naar de Russen overliepen. — Intusschen blijft Kars belegerd, ofschoon nieuwe tijdingen over Marseille het berigt bevestigen, dat *Omer Pacha* naar Kutais is opgetrokken.

Eene telegrafiesche dépêche heeft berigt, dat de Czaar den 3. te Odessa was aangekomen; daarentegen wordt van eene andere zijde getelegrafeerd, dat Keizer *Alexander* regtstreeks van Nikolaieff naar Petersburg terugkeert. Dat de Czaar het Zuiden verlaat, nu de krijgsverrigtingen door den winter bepaald schijnen te zullen worden afgebroken, is zeer begrijpelijk. Men had echter berigt, dat hij nog naar Warschau zou gaan, waar Russ. diplomaten, zeide men, bijeen zouden komen, om over aanstaande vredesonderhandelingen te beraadslagen. Die verwachting zou dan worden teleurgesteld. De Duitsche pers heeft thans een anderen uitweg gezocht voor hare vredelievende bespiegelingen. Keizer *Napoleon* zou een brief aan den Oostenrijkschen Keizer hebben gerigt, waarin werd te kennen gegeven, dat de Westmagten gedurende den winter nog wilden onderhandelen op grond der 4 voorwaarden, mits Rusland die aannam, gelijk ze nader door de Westmagten waren uitgelegd. Na het hervatten der operatiën in de lente zou men zich ligtelijk niet meer aan de 4 voorwaarden kunnen houden. — Hoe weinig grond deze berigten hebben, men deelt ze mede, omdat ze de hoop verlevendigen op het hervatten van onderhandelingen, die geheel Europa zoozeer wenscht.

Het plan van de reis des Sultans naar het Westen wordt stellig tegengesproken.

De Spaansche Cortès hebben de beraadslagingen over de grondwet hervat en den 8. de 4 eerste artikels aangenomen. — De Britsche gezant te Madrid heeft geprotesteerd tegen de benoeming van den heer *Domingo Moostich* tot gouverneur van Fernando Po, aan de kust van Guinea, omdat hij beschuldigd wordt, slavenhandel te drijven. Engeland zou de bezitting als slavendepôt beschouwen, als de benoeming doorging.

— Bij Kon. besluit is de heer mr. *F. M. C. Pels Rijcken*, president van het geregtshof van Suriname, benoemd tot ridder der orde van den Ned. Leeuw; tot notaris te Maasland, arrondissement Rotterdam, *J. van der Poort*, kand.-not. te Soetermeer; en tot griffier bij het kantongeregt te Bolsward, *M. Weersma*, notaris-klerk aldaar.

Bij Kon. besluit is aan den gep. kolonel der inf. van het leger in N. Indië *H. G. Kruseman* verleend de titulaire rang van generaal-majoor.

— In eene cirkulaire aan alle kamers van koophandel, door den minister van Koloniën rondgezonden, wordt de beantwoording door die kamers verzocht van de vraag, of in verband met de tegenwoordige omstandigheden overwegende bezwaren bestaan tegen de opheffing van het stelsel van differentiële regten in Nederlandsch Indië en zoo ja, welke?

— De *Arnh. Ct.* heeft beweerd, dat over de benoeming van een gouv.-gen. van N. Indië zoozeer verschil van meening in den ministerraad bestaat, dat de heer *v. Hall* zou aftreden als de heer *Pahud* tot die betrekking werd benoemd. De heer *v. Hall* zou de benoeming van den heer *de Stuers* voorstaan. Nu onderscheiden oppositie-bladen die mededeelingen overnemen, maken ook wij er gewag van, ofschoon we nog zeer aan de waarheid twijfelen.

— Z. E. de minister van binnenl. zaken heeft de verordening van den gemeente-raad van 's Gravenhage, nopens de heffing van de belasting van het gemaal, aan genoemde raad teruggezonden, met mededeeling van bedenkingen, welke hem minister hebben verhinderd deze verordening aan de goedkeuring van Z. M. den koning te onderwerpen. Deze bedenkingen betreffen het toezigt op de molens, enz., en de bevoegdheid van den gemeente-wetgever om daarin te voorzien.

— Men verzekert, dat de groote kwestie van den dag, met de Oostersche de grootste in Europa, de voedings-kwestie, ook door onze Regering met de noodige zorg is behandeld. 't Geen de opbrengst van onzen oogst voor de voeding te weinig leverde, zou, wat tarwe betreft, als wij goed onderrigt zijn, ongeveer 1000 last bedragen, en Amsterdam alleen heeft nu reeds meer dan die hoeveelheid. Wat er dus noodig is tot *verbruik*, zal de handel wel aanvoeren, maar de prijs! Wij gelooven echter niet, dat de Regering tot eenigen buitengewonen maatregel van voorzorg zal overgaan. Zij wil den tijd afwachten en dan naar omstandigheden handelen. *Zbl.*

— De verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer in het kiesdistrikt Sneek, ter vervanging van den heer *Huguenin*, die zijn ontslag heeft genomen, is bepaald op den 4. Dec.

— Men wacht binnen weinige dagen de bekendmaking van het eerste verslagen van de Staats-kommissie, benoemd bij koninklijk besluit tot het voorstellen van maatregelen, ten aanzien van de slaven in de nederlandsche w.-indische kolonien, met 18 bijlagen, uit te geven op last van Z. Exc. den minister van kolonien.

§— Met de verkorte memoriën van beantwoording die wij heden mededeelen, zijn we zoover gevorderd, dat alleen de hoofdstukken X, XI en XII overblijven, waarop wij in een volgend nommer terugkomen. —, Donderdag beginnen de beraadslagingen over de begrootingswetten.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen Maandag aanstaande, het aanhangige ontwerp van wet nopens de banken van leening, onderzoeken.

§— Meer uitgebreid dan eenige andere der memoriën van beantwoording der regering is die over hoofdst. VIII der begrooting. (*Marine.*)

Wat de inrigting der begrooting aangaat, die vooral wat het *materieël der zeemagt* betrof tot aanmerkingen aanleiding gaf, de minister wijst er op, dat daarin reeds verbeteringen zijn gebragt, die, een overzigt over het geheel van dit hoogst belangrijk gedeelte van 's Rijks dienst geven, waaruit eene kennis en openlegging van zaken voortvloeit, die tot dus verre werd gemist. Bij de zamenstelling van die voor 1856 is men niet alleen dezen goeden weg blijven volgen, maar heeft daarbij getracht om door eene afzonderlijke bekendstelling der kosten van aanbouw en onderhoud van schepen en die der werven, elk onderzoek gemakkelijker te maken.

Wanneer later, bij volgende begrootingen, de mogelijkheid zal bestaan, om, hetgeen voor de hierbedoelde onderdeelen van berekening in een naast voorgaand jaar is uitgegeven of besteed te doen zien, dan stelt de regering zich voor, dat deze inrigting naar waarde zal op prijs gesteld worden.

Ten opzigte van het stelsel voor de Nederlandsche zeemagt te volgen, acht de regering het noodig, in antwoord op de deswege gedane vragen, te herinneren aan al wat dienaangaande is voorgevallen. Sedert jaren is er aangedrongen, door de meerderheid der leden, op de aanneming van een vast stelsel voor de zeemagt, maar nimmer sterker dan bij gelegenheid der behandeling van de begrooting voor 1855 in het laatst des vorigen jaars. De regering, van hare zijde het nut eener stelselmatige behandeling der zaak niet ontkennende, heeft gemeend aan dien algemeenen wensch geboor te kunnen geven, en bij de voor dat dienstjaar op nieuw aangeboden begrooting een stelsel overgelegd. De Kamer verklaarde het voor haar onmogelijk onvoorbereid daarover haar gevoelen te uiten, maar wenschte, zich haar onderzoek daarover voorbehoudende, dat de begrooting van het stelsel wierd losgemaakt. De regering heeft daarop aangetoond, dat de gelden waren aangevraagd voor zaken, aller hoogst benoodigd voor het herstel van de wegvallende zeemagt, welk stelsel men ook wilde aannemen, en verklaarde de Kamer niet gebonden te achten, door het aannemen dier begrooting, tot verpligtingen voor de toekomst. Getrouw aan die belofte, heeft de regering de tegenwoordige begrooting ingediend zonder naar dat stelsel te verwijzen, maar van hare zijde echter wel zorg dragende niet stelselloos te handelen.

Niet ontkennende dat de uitgaven voor het defensiewezen hoog zijn, moet de regering echter opmerken, dat, ofschoon in vollen vrede, die uitgaven geene gewone zijn, maar gedeeltelijk bestemd zijn tot herstel der vervallen zeemagt, voornamelijk veroorzaakt door te geringe middelen, vroeger voor haar bestemd.

De Minister van Marine heeft met eenig leedwezen gezien, dat nog steeds de vrees wordt gekoesterd, dat bij hem het denkbeeld zoude bestaan, dat Nederland als zeemogendheid vertooning moet maken. — Eene zeemagt geheel uit fregatten, zonder een enkel linieschip, bestaande, en voor welke niet dan eene verdedigende of beschermende stelling voor het vaderland en zijne overzeesche bezittingen in oorlogstijden aangewezen is, kan tot zoodanig denkbeeld geene aanleiding geven. Gaat men na dat behalve het reeds naar Oost-Indië vertrokken stoomschip Amsterdam en schroefschooner Montrado, eerstdaags de stoomkorvet Medusa en weldra ook het stoomschip Phoenix derwaarts zullen gezonden worden; dat onmiddelijk na de aanneming der begrooting voor 1855 de aanbouw is bevolen van 2 stoomschepen van 250 paardenkracht, 1 stoomschip van 100 paardenkracht en 1 ondiepgaand ijzeren stoomschip, die grootendeels in den loop van het volgende jaar gereed moeten zijn, en dat ook het stoomschip Merapi voor die dienst gereed wordt gemaakt, dan moet de vrees, dat de Minister aan dat denkbeeld de beveiliging en bescherming onzer koloniën zoude opofferen, zonder grond voorkomen.

De aanwezigheid van stoomfregatten, hoewel veel kosten vereischende schijnt zoowel ter verdediging van onze bezittingen als van onze eigene zeegaten hoogst noodig. Die kosten door den Minister aangegeven geven echter het maximum op en als de staat eens in 't bezit is van een 15 tal dier schepen, dan zoude men de 5 overigen 18/20 afgebouwd op de hellingen kunnen laten staan: de goedkoopste manier van schepen te konserveren. Daardoor zou veel bespaard worden en men in tijd van nood toch spoedig de reserve kunnen in orde hebben.

Wat aangaat den aanbouw van oorlogschepen bij partikulieren, zoo zal de regering zich van het beoordeelen van den al of niet gunstigen uitslag van dien maatregel onthouden, tot dat eerst de afbouw en de beproeving dier schepen zullen aangetoond hebben, in hoe verre deze, zoowel wat de kosten als wat de deugdelijkheid der schepen betreft, al dan niet voordeelig is. Men vergete intusschen niet dat eene der beweegredenen tot dien aanbouw geweest is het verlangen om spoedig te voorzien in de bestaande behoefte aan stoomschepen van klein charter voor de Oost-Indiesche dienst.

De Medusa en Montrado zijn met *f* 425,500 en *f* 185,650 hersteld. Door het niet volkomen gelukken van den bouw dier schepen, kan men echter omtrent de kunde onzer ingenieurs geene gevolgen trekken, omdat zulke misrekeningen in alle landen plaats hebben, en vele onzer schepen anders uitnemend zijn. — Wat de Soembing aangaat, voor Japan aan het dep. van Koloniën afgestaan, de regering heeft uit belangstelling voor onze goede betrekking met Japan en op grond der voordeelen, die er voor onze nijverheid uit zouden kunnen voortspruiten daartoe gemeend te mogen overgaan. Toen men daartoe overging was het nog niet bekend, dat de dienst in O. Indië meerder stoomschepen zou vereischen en inmiddels is daarin voorzien, dewijl de getalsterkte onzer schepen spoedig zal zijn aangevuld. De Soembing is voor *f* 250,000 afgestaan

De wederindiening der wet tot regeling van het loodswezen is spoedig te wachten. Het nieuwe ontwerp, in eenige opzigten afwijkende van het eerst ingediende, is in overweging bij den raad van ministers.

In zake de afdeeling van het *materieel* der zeemagt worden uitvoerige mededeelingen door den minister gedaan vooral wat betreft de herkomst der beraamde cijfers.

Bij die opgave toont de Minister echter ook aan, hoe moeijelijk in deze juiste berekeningen zijn te maken. In het stelsel zijn de fregatten van 400

p. k. in het algemeen geraamd te zullen kosten *f* 1,100,000.

Omtrent den ongunstigen toestand van het drooge dok te Willemsoord heeft eene kommissie verslag uitgebragt, dat door den Minister wordt medegedeeld. Volgens dat rapport, zou het geheele herstel van het maritiem etablissement te Willemsoord in 1855 nog *f* 30,600, — in 1856, 1857 en 1858 *f* 800,000, — vereischen, buitendien nog *f* 50,000 voor eene nieuwe stoommachine, en voor afdamming, volledige herstelling van het drooge dok, vergrooting van het natte dok en afdamming en herstelling van de groote zeedoksluis, alles in de jaren 1859, 1860, 1861 en 1862 te voltooijen, *f* 615,900, — Het geheele werk zou dus 7 jaar tijds vorderen.

Alles wordt door het ministerie van marine zooveel mogelijk openbaar aanbesteed; volgens hetgeen in vorige jaren en ook in dit jaar plaats heeft gehad, maakt het ijzer hierop geene uitzondering. De zee-instrumenten, de stoommachines en de schepen kunnen evenwel niet publiek worden aanbesteed. De werven zijn overigens thans in goeden staat. De konfektionering en uitrusting der schepen kan met die van andere natien wedijveren. Dit is door het tegenwoordig hoofd van het departement van marine door eene zending naar de verzamelde Engelsche en Fransche vloten onderzocht geworden.

In zake de ingestelde kommissie wegens de bevordering van officieren, wil de Minister zijne verantwoordelijkheid in deze niet op eene kommissie schuiven. Maar ofschoon Z. M. in die bevordering kan handelen zoo als het hem voor de dienst doelmatig voorkomt, heeft de Minister in deze moeijelijke aangelegenheid toelichting gewenscht.

De Minister van marine, ofschoon tot het korps zee-officieren behoorende, kan, door het verspreid dienen van het korps, niet genoeg bekend zijn met de geschiktheid voor hoogeren rang van elken zeeofficier. Hij moet daartoe raadplegen de rapporten, ingekomen betreffende den betrokken officier gedurende diens ganschen diensttijd. De ondervinding heeft echter geleerd, dat die rapporten deswege geene voldoende inlichting geven, daar die meerendeels slechts doen blijken van het meer of min onberispelijk gedrag. Het natuurlijk gevolg daarvan is niet uitgebleven. Ofschoon er een voltallig kader hoofdofficieren bestaat, kan de Minister bij de verantwoordelijkheid voor de goede dienst, die op hem rust, in gemoede niet elken hoofdofficier aan den Koning voordragen voor de inderdaad moeijelijke en belangrijke betrekking van bevelhebber eens oorlogsschips. Het is eene erkende waarheid, dat niet elk zee-officier daarvoor de geschiktheid bezit of verkrijgt; men kan zich onberispelijk gedragen hebben, een allezins voldoend inferieur officier zijn, en toch de ware geschiktheid missen tot bevel voeren; elk schip dat zoodanig bevelhebber ten deele valt is gedurende dat bevel voor den Staat van weinig nut, en zelfs nadeelig voor de dienst, omdat de officieren zoowel als de manschappen er niet naar behooren gevormd worden en er slechte indrukken bekomen. Alzoo komt dan de ware dienst meestal neder op weinigen, welke, juist door die aanhoudende dienst afgemat, meestal vroeger voor de dienst verloren gaan dan bij een billijker gebruikmaken van hunne bekwaamheden het geval zoude geweest zijn, en die, op welke wijze men ook overigens hunne verdiensten erkennen moge, daarin eene slechte belooning voor hunne voortreffelijkheid boven anderen vinden.

Door niet geschikte hoofd-officieren dadelijk te pensioneren zou de groote lijst van pensioenen slechts onophoudelijk grooter worden. De vordering van geschiktheid bepaalt zich echter niet alleen bij de rang verhooging tot hoofdofficier, maar ook voor die van kapt. luitenant, terwijl diens geschiktheid, zelfs in de dienst kan verminderen zonder dat daarvan in de rapporten blijkt. Maar meer nog dan dat noodzaakt tot een hernieuwd onderzoek de erkende waarheid, dat menig hoofdofficier, wien men het bevel over een klein vaartuig kan toevertrouwen, nog de geschiktheid niet bezit om bevel over een groot oorlogsschip te voeren. Den kapitein ter zee moet een kommando van grooteren omvang kunnen opgedragen worden; hij moet belast kunnen worden met de direktie van een der maritime etablissementen en geschikt zijn die direktie met overleg en kennis te voeren; hem moeten dikwerf buiten 's lands de belangen van den Staat en van den handel kunnen toevertrouwd worden, met eenigen waarborg, dat hij die met diskretie en met verstand zal kunnen voorstaan en behartigen; — zoo vele zaken waartoe een hoofdofficier, die als kapitein-luitenant voor zijne betrekking voldoet en onberispelijk van gedrag is, de vereischte bekwaamheid evenwel kan missen.

Voor een zooveelzijdig onderzoek heeft de minister eene komm. van vlag- en hoofd-officieren zaamgesteld, die met de meeste onpartijdigheid en regtvaardigheid naar geweten en op den eed, aan den lande gedaan, hun gevoelen zullen uitbrengen. Zij deelen den Minister dat gevoelen met omkleeding van redenen mede; aan hem verblijft echter de nadere beoordeeling; hij, die alleen had kunnen, maar uit een gevoel van billijkheid niet alleen heeft willen oordeelen, zal zich niet vereenigen met een advies om zee-officieren te verwijderen of achteruit te zetten, op andere gronden dan hier alleen moeten gelden.

Met genoegen heeft de regering ontwaard, dat de voorgenome uitbreiding van het korps mariniers' naar het oordeel van eenige leden, op zich zelf bijval verdiende. Dezelfde leden meenen echter, dat bij de kosten voor het herstel van het materieel, deze uitbreiding op den achtergrond had kunnen gesteld worden.

De regering wenscht deswege op te merken, dat meerder materieel in voorraad en in verbruik het noodzakelijk maakt, meerdere zorg aan de bewaking der werven en magazijnen van de marine te wijden. De tegenwoordige sterkte van dat korps is onvoldoende voor die bewaking; men is daardoor genoodzaakt afmattende diensten van den marinier te vergen, en het hulpmiddel aan te wenden om de bewaking gedeeltelijk door werklieden der werven te laten verrigten, die daardoor op hunne gewone werkuren mindere geschiktheid voor hunnen arbeid hebben en daarvoor buitengewone betaling erlangen, zoodat zij gedurende de waakuren meer aan het Rijk kosten dan de marinier. Eene uitbreiding van dat korps is dus hoogst noodzakelijk.

:— De kommissie uit de Haagsche Boekhandelaren, belast met de zamenstelling van eene verzameling van boeken en kunstwerken, bestemd tot eene verloting ten voordeele van het op te rigten standbeeld voor *Laurens Janszoon Coster*, te Haarlem, heeft thans de tentoonstelling dier verzameling gesloten en houdt zich nu bezig met het opnemen van de onderscheidene opvragen om loten ad *f* 1. Afgaande van de plaatsing van het getal loten in 's Gravenhage zelve, dan mag zij zich met een gelukkigen uitslag van haren voorgenomen taak vleijen. Daar ter dier stede $^{2}/_{5}$ van het gecreëerde getal loten reeds is geplaatst.

— Nadat de *N. Rott. C.* daarmede is voorgegaan, roept thans ook *de Indiër* de liefdadigheid in van Nederland voor de slagtoffers der jongste aardbevingen te Ternate en van den brand in Junij op Banda plaats gehad. O. Indië toont zich jegens Nederland zóó milddadig, dat het een pligt schijnt voor ons, thans niet achter te staan, waar een ramp die deelen van Indië treft, die voor onze schatkist en onzen handel zoo groote voordeelen afwerpen.

— Bij den alhier meer en meer ontwakenden lust voor den Schouwburg, een lust die ons trouwens natuurlijk voorkomt, daar wij allezins begrijpen, dat elk, bij wien de opvoeding goede vruchten heeft gedragen, eene neiging moet gevoelen, om de schoone kunsten te erkennen en te waarderen, kwam het al gedurig ter sprake, wanneer de heer *de Vries* zijn lokaal weder voor 't publiek zou openstellen. Naar wij thans vernemen, zal, na lang toevens daaraan Donderdag aanstaande met eene groote buitengewone voorstelling worden voldaan. Dit toeven echter heeft zijne billijke oorzaak gehad, want van den tijd, dat de laatste voorstelling alhier werd gegeven tot nu toe, is men bijna voortdurend bezig geweest aan het Schouwburg-lokaal die verbeteringen te brengen, welke men eenigzins wenschen mogt. Behalve dat de zaal in een geheel nieuw en prachtig gewaad is gestoken, behalve dat een nieuw voordoek en verdere verfraaijingen ons den eersten avond zullen veraangenamen, heeft de heer *de Vries* nog eene verbetering aangebragt, die velen al spoedig in het oog zal vallen, en ieder zal toejuichen. In een groot lokaal is het van groote beteekenis, dat het publiek zich gemakkelijk bewege, gemakkelijk inen uitga. Daar alle rangen echter op eene deur uitliepen, was dit in onzen schouwburg niet gemakkelijk te noemen. Vooral bij pauze, of bij 't uitgaan was het gedrang onuitstaanbaar. Daarin is thans ten deele voorzien, doordien een geheel nieuwe uitgang is aangebragt voor de gaanderij en 't tweede amphitheater. Wij kunnen over een en ander thans weinig uitweiden. Wij zijn echter verlangend naar den eersten avond, waarin wij den geheel vernieuwden schouwburg in zijnen frisschen, glansrijken toestand zullen betreden, dewijl wij eerst na den indruk, van dat bezoek, meer uit eigene ervaring kunnen spreken, over 't geen wij thans bij monde vernemen.

Wat wij echter vernamen en wij hier niet mogen achterwege houden, is, dat, evenzeer als de heer *de Vries* zijne beste zorgen besteed heeft aan het innerlijke van het gebouw, hij ook alles in het werk heeft gesteld, om een bijna speciaal repertoire voor onze stad door zijn tooneelgezelschap te doen aanleeren. Waar een direkteur zich zoovele kosten, zoo veel moeite getroost, vinde hij ook vergoeding in een erkentelijk en tegemoet-komend publiek. Dat publiek zal er dan ook veel toe kunnen bijdragen, om de opening van den geheel vernieuwden schouwburg een feestavond te doen zijn.

— De Belgische regering heeft een prijs van 10000 fr. uitgeloofd voor den uitvinder van eene niet voedende stof, welke geschikt is om de meelachtige stoffen in het industriële gebruik te vervangen, waartoe ze tot hiertoe werden gebezigd.

— Er zullen te Londen proeven worden genomen met het beleggen van de openbare straat met ijzeren platen voor rijtuigen, dat reeds met goed gevolg, zoowel de wat goedkoopheid als duurzaamheid betreft, toepassing heeft gevonden te Boston en NewYork.

BEROEPEN:

te Greetzijhe in Hannover Ds. *H. Mennenga* te Poortvliet.

AANGENOMEN:

naar Bodegraven door Ds. *J. E. S. M. Loijsen* te Langerak.
„ Grijpskerke door den heer *A. A. Looyen*, Cand.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van gister heeft de heer *Bots*, welks geloofsbrieven, als lid dezer vergadering, in voldoende orde zijn bevonden, zitting genomen.

Twee adressen, ter ondersteuning van het voorstel van den heer *Rochussen*, betreffende het misbruik van den sterken drank, zijn in handen gesteld van de kommissie voor de verzoekschriften.

Nadat voor de verschillende voordragten rapporteurs zijn benoemd, worden de beraadslagingen van de gereed zijnde verslagen op Dingsdag 13 Nov. bepaald; daar de eindverslagen over de hoofdstukken 1—4, en 12 en dat op de wet op de middelen gereed zijn, zullen de beraadslagingen over de begrooting op Donderdag 15 Nov. worden vastgesteld.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 November.

Volgens een hier ontvangen berigt, heeft keizer *Alexander* den 3 Nov. Odessa bezocht, en zou spoedig van daar naar Petersburg terug keeren.

BERLIJN, 9 November.

Men beweert dat Saksen en Beijeren zich hebben aangeboden als bemiddelaars tusschen Rusland en diens vijanden. De vredes voorslagen van den graaf *v. d. Pfordten* en den baron *v. Beust* waren echter te Parijs door den keizer slecht ontvangen.

— 4 pCt. $94^{3}/_{4}$; $4^{1}/_{2}$ pCt. $108^{1}/_{2}$; bank $117^{1}/_{4}$.

BERLIJN 9 November.

De *Invalide Russe* deelt een uitvoerig rapport mede betreffende den aanval op Kars door de troepen, onder de bevelen van den generaal *Mouravieff*. Dit rapport behelst onder anderen de volgende bijzonderheden: De aanvallers hebben zich meester gemaakt van 23 stukken geschut en er 4 van medegevoerd; zij hebben 14 standaarden buit gemaakt. Het aantal van hunne gewonden en dooden, is 6,517 tegenover 4,000 van den kant der belegerden.

Een ander rapport van 1/13 Oktober houdt in, dat de insluiting voortduurde, dat de irreguliere troepen van den Kaukasus, die in dienst van Turkije staan, in massa met hunne chefs deserteren, dat er groot gebrek in Kars heerscht en dat de cholera er groote verwoestingen aanrigt.

DANTZIG, 9 November.

In de Oostzee zal slechts een eskader kruisers blijven; de overige schepen der verbondene vloot waren op weg, om naar de Engelsche en Fransche havens terug te keeren. In de Oostzee was veel sneeuw gevallen.

ENGELAND.

LONDEN 9 November.

Met groote belangstelling ziet men de komst van den Koning van Sardinie in de eerste dagen van December hier te gemoet. Hij zal over Marseille naar Parijs gaan. Eene korte ongesteldheid had hem belet vroeger de reis te doen. Thans is hij geheel hersteld, zijn leven is gespaard, zegt de *Times*, om voor Italie een nieuw tijdperk van grondwettige en godsdienstige vrijheid in te wijden.

— De hertog *van Cambridge* is door keizer *Napoleon* uitgenoodigd te Parijs te komen. — Prins *Napoleon* heeft, door tusschenkomst van den lord mayor, den Londenschen gemeenteraad uitgenoodigd de sluiting der tentoonstelling te komen bijwonen.

— Een korrespondent van de *Times* hangt een allertreurigst tafereel op van den liederlijken aard, die tegenwoordig in het Engelsche leger in de Krim heerscht. Des Zondags is het geheele leger in volkomen staat van dronkenschap, en zoowel over dag als 's avonds liggen de soldaten overal beschonken op weg. Met de onderofficieren is het weinig beter gesteld, en de officieren weten geene middelen tot bedwang uit te denken. De herbergen of kroegen zijn in te groote menigte aanwezig, terwijl de troepen met hun geld, dat zij in overvloed hebben, geen anderen weg weten dan het aan sterkedranken uit te geven. Buiten hunne gewone soldij ontvangen zij zooveel aan loon, voor arbeid aan de wegen, dat elk soldaat per dag omtrent 2 schellingen (*f* 1,20) per dag verkrijgt, welk geld hem wekelijks wordt uitbetaald. Dat de soldaten goed betaald worden is prijsselijk, maar dat men hen het verdiende laat verzwelgen is schandelijk. De Franschen zeggen dan ook gewoonlijk: dronken als een Engelschman! en de Turken zijn verontwaardigd. Men weet, dat

.e Muzelmannen geene sterke dranken gebruiken.

De *Globe*, aan dezen ongelukkigen toestand zijne andacht wijdende, geeft te kennen, dat van wege len opperbevelhebber of door het ministerie maatregelen moeten genomen worden, om de verdere erdierlijking van den soldaat te voorkomen, en er oor te waken, dat het Eng. leger er niet geheel oor gedesorganiseerd worde.

De bewoners van het dorp Karani, niet ver van alaklava, zijn op hun verzoek naar Kaffa overgevoerd. De Russ. officier, die er zijne landgenooten ntving, heeft met de Engelsche officieren ontbeten; eze hebben vervolgens verlof bekomen aan land te aan; men heeft paarden voor hen gezadeld, en zij ijn naar het buitengoed gereden van prins *Gagarin*, een rijgsman van 60 jaar, die in den Kaukasus het een verloor. Deze heeft de Britten met de meeste oorkomendheid ontvangen en heeft met belangstelling nderscheidene mededeelingen omtrent Sebastopol en inburn van hen aangehoord.

LONDEN, Zaturdag 10 November.

Het jaarlijksche banquet van den lord mayor heeft isteren plaats gehad. Volgens gebruik, waren de eden van het kabinet en de gezanten daarbij tegenoordig. Lord *Palmerston* heeft eene aanspraak edaan, die, ofschoon gematigd, zeer krachtig en orlogzuchtig was. Hij verklaarde dat Engeland, rankrijk, Sardinie en Turkije sterk genoeg waren, m de worsteling met Rusland vol te houden, zoner verdere hulp, en dat zij het zwaard niet in e schede zouden steken vóór het doel bereikt ou zijn, 't welk zij zich hadden voorgesteld. Engeland zal alle opofferingen zich lijdelijk getroosten, ie de oorlog vordert, en daarmede voortgaan totdat ij dien vrede zullen verkregen hebben, welken wij iet regt kunnen eischen.

De heer *de Persigny* heeft op zijne beurt het oord gevoerd. Hij heeft gezegd, dat *Napoleon* ich steeds had beklaagd, dat hij de vooroordeelen, usschen Engeland en Frankrijk bestaande, niet uit en weg had kunnen nemen. Thans onder het Angloransche verbond, zouden groote gebeurtenissen plaats ebben tot geluk en zekerheid van de wereld. Het afgesteente van *Napoleon* had een bezoek gehad n de Koningin van Engeland, onder een ander apoleon: Frankrijk was een getrouw bondgenoot n Engeland geworden.

Lord *John Russell* had ook het woord gevoerd, och was niet wel ontvangen.

— 10 *Nov.* Gec. 88$^3/_4$; Sp. 3 pCt. 35; 1 pCt. $^{31}/_8$; Rusl. 5 pCt. 95$^1/_2$; 4$^1/_2$ pCt. 86; Holl. 4 pCt. $^{81}/_2$; 2$^1/_2$ pCt. 63$^1/_2$; Sard. 5 pCt. 85; Braz. 99.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 November.

Men spreekt hier nog veel van den vrede. Wat et verblijf van den Saksieschen minister *Bunt* aanat, de keizer moet hem herinnerd hebben aan de trouwheid door de Saksers aan *Napoleon I* betoond, aarop de minister zou te kennen gegeven hebben, it zijn meester de keizerlijke politiek geenzins vijdig was, maar dat Duitschlands belang slechts de ndhaving der strengste onzijdigheid vereischte.

Omtrent het buit maken van de twee Russische lutvlotten in de monden van den Dnieper berigt en nader, dat de waarde aan hout op *f* 250,000 n begroot worden. Het eene vlot was zeer groot, et eene woning er op gebouwd, het tweede iets einer. Men heeft ze beide met moeite kunnen eester worden; ze lagen zeer verborgen. Van den ver is geen tegenstand geboden. In de verte gen twee kozakken de zaak rustig aan. De beide otten waren door de *Spiteful* en *Spitfire* op sleepew genomen.

PARIJS, Zaturdag 10 November.

De *Moniteur* deelt heden verscheidene benoemingen en veranderingen mede. Onder anderen is de ron *Brenier*, direkteur der komptabiliteit bij builandsche zaken, benoemd tot gezant te Napels, plaats van den heer *de la Cour*, benoemd tot aatsraad. De heer *Arm. Lefevre* vervangt den heer enier. De heer *Benedetti* vervangt den heer *Lefevre*. heer *de Montessuy*, gezant te Florence, is beemd tot gezant bij den Bondsdag, en wordt te orence vervangen door den prins *de la Tour d'Auvgne*, gezant te Weimar, die tot opvolger heeft n heer *des Meloizes Fresnoy*.

— 10 *Nov.* 4$^1/_2$ pCt. 90,25; 3 pCt. 34 Sp. 34$^7/_8$; pCt. 19$^1/_2$.

MARSEILLE, Zaturdag 10 November.

Met de paketboot de Jourdain hebben wij beten uit Konstantinopel tot den 1. Nov. In den sphorus had men 50 vaartuigen geteld, alle met anen geladen, die naar Europesche havens bestemd ren.

De Sultan had eeresabels ontboden om aan de bevelhebbers van Kars, den generaal *Williams* *Vassif-pacha*, te schenken.

Dat *Omer-pacha* met zijn leger naar Kutais is rokken, wordt in deze berigten bevestigd.

5000 man der Keizerlijke garden hadden bevel naar Frankrijk terug te keeren.

De laatste berigten uit de Krim waren tot den 27. Oktober. De Russen hadden eene nieuwe batterij opgerigt bij die, welke de verbondenen den naam van *Billoquet* hebben gegeven. De uitwerking van die batterij was van geen belang. Het vuur tusschen de beide kanten van Sebastopol bleef zeer levendig.

Het garnizoen, door de verbondenen te Kinburn achtergelaten, bestaat uit 3 batt. Franschen, die ondersteund worden door de kanonneerbooten. Het gros van het expeditionnair korps keert naar Eupatoria terug.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Utrecht, zal op Donderdag den 15 November 1855, des middags ten twaalf ure, examen afnemen van een Aspirant-droogist.

Utrecht, G. J. LONCQ,
den 10 November 1855. Secretaris.

*** Heden overleed alhier, na eene slepende ziekte, in den ouderdom van ruim 28 jaren, de WelEdel Geboren Heer Mr. COENRAAD ANNE MOORREES.

Utrecht, 6 November 1855.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 19. October overleed alhier, aan eene kortstondige doch hevige ziekte, onze waarde Vader en Behuwdvader HERMANUS KAMPERDIJK, in den ouderdom van bijna 67 jaren; den 24. daaraanvolgende stierf, aan dezelfde ziekte, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder GIJSBERTHA WILHELMINA DE VEER, wed. H. KAMPERDIJK, in den ouderdom van bijna 64 jaren; en eindelijk op den 28. derzelfde maand, op 22 jarigen leeftijd, onze beminde Zuster en Behuwdzuster HERMINA WILHELMINA KAMPERDIJK, Echtgenoot van den Luitenant ter zee 1e klasse J. OSTI, thans in Neêrlands Indië.

Utrecht, Uit aller Naam,
9 November 1855. N. J. KAMPERDIJK.

*** De UTRECHTSCHE KIEZERSVEREENIGING heeft gesteld tot Kandidaten voor de verkiezing van 4 leden voor de Kamer van Koophandel en Fabrijken op 13 November 1855, de Heeren: F. VAN EYCK, N. C. OSTI, J. SANDERSON en J. TRIP.

Namens het Bureau,
Namens het Bestuur, W. H. DE HEUS, Voorz.
D. VAN ZIJDVELD. J. H. SCHOBER, Secr.

Nederlandsche

GUSTAAF-ADOLF VEREENIGING.

*** Openbare Vergadering der Afdeeling Utrecht op Vrijdag den 16. November 1855, des avonds ten 7$^1/_2$ ure, in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen (zaal van Kunstliefde), tot bijwoning waarvan de leden en alle belanghebbenden worden uitgenoodigd.

Namens het Bestuur,
S. H. VERNÈDE, Secretaris.

OPENBARE VERPACHTING.

*** Op Zaturdag den 17. November 1855 zullen Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, des namiddags ten *een* ure, ten Stadhuize in het openbaar verpachten:

1°. de ontvangst der Tol- en Jaagpadsgelden te Nieuwersluis;

2°. de ontvangst der Schutgelden aan de Stadssluis te Nieuwersluis.

De voorwaarden dezer Verpachtingen, mitsgaders de tarieven, zullen van den 5. November dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, ten Stadhuize voor de gegadigden voorliggen.

Utrecht den 3. November 1855.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

*** Men zal op Dingsdag 13 November 1855, des voormiddags ten 10 ure, op de Buitenplaats *Arenberg*, in de gemeente de Bilt, in het openbaar, om gereed geld verkoopen:

Eene partij BRAND- en WERKHOUT, KOOL, WORTELEN en andere Groenten, een VARKEN, enz.

HOUTVERKOOPING

Op de Ridder-Hofstad Guntersteín te Breukelen.

Op Vrijdag den 16. November 1855, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, bestaande in: GRIEND- of HOEPHOUT en TEEN, ruim 100 zware POPULIEREN- en WILGENBOOMEN en HAKHOUT.

VERHURING TOT WARMOESSIERSLAND.

*** Aan het Lokaal van Verkoopingen der Notarissen te Utrecht, op Zaturdag den 17. November 1855, des namiddags ten een ure, van 3 bunders, 24 roeden 90 ellen WEILAND, te Utrecht in de Hoogeweide, naast Jaffa, voor den tijd van zes jaren. In perceelen. Nader onderrigt bij de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

*** De Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, zal op Dingsdag 13 November 1855, des vóórmiddags ten 10 ure, voor de Stalling, wijk A. No. 16, aan den straatweg, publiek verkoopen: 18 zwart-bonte, schoone, zware, vette KOEIJEN, allen zeer gezond en sterk in het vleesch.

*** De gewone DRIE-MAANDELIJKSCHE VERKOOPING, zal in het Lokaal van Publieke Verkoopingen achter St. Pieter binnen Utrecht, worden gehouden op DINGSDAG DEN 20. NOVEMBER 1855 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 uren, de bezigtiging kan geschieden Maandag 19 November van 10—3 uren en de goederen hierbij te voegen worden aldaar daagljks tot den 13. November (en niet langer) aangenomen.

*** De Militaire Intendant in de 2e administratieve directie brengt ter kennis van de gegadigden dat, op Dingsdag den 20. November aanstaande, des morgens ten 10 ure, boven de Vleeschhal alhier, zal worden verkocht: Eene partij buiten dienst gestelde DEKENS, BEDLAKENS, BED- en KUSSENZAKKEN.

De Goederen zijn te zien daags te voren van twaalf tot één ure des middags.

Utrecht den 11. November 1855.

DE WATTEVILLE.

Op Dingsdag den 20. November 1855, des voormiddags ten 10 ure, zullen op de hofstede *NYVELD*, onder Veldhuizen, worden verkocht: 6 bunders HOEPHOUT en ruim 100 stuks zware WILGENBOOMEN, staande aldaar en in Reijerscop. Breeder bij billetten.

AANZIENLIJKE HOUTVERKOOPING

OP DE

Buitenplaats *VECHTVLIET* te Breukelen.

*** Op Vrijdag den 30. November 1855 des voormiddags ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, bestaande in:

200 POPULIEREN BOOMEN.
166 EIKEN "
85 SPARREN "
67 IEPEN "
18 BEUKEN "
11 LINDEN "
en 5 ESSCHEN "

Waaronder zware en gave.

Zeer gemakkelijk te water te vervoeren, mitsgaders eene aanzienlijke Partij HAKHOUT.

In tijds afgenommerd te zien en aanwijzing te bekomen bij den Tuinbaas.

HOUTVERKOOPING OP NIEUW AMELISWAARD

*** Onder Rijnauwen, op Maandag, den 3. December 1855, des morgens 10 ure, van eene aanzienlijke partij zware, gave ESSEN-, ESDOORNEN-, IEPEN-, BEUKEN-, KERSSEN-, POPULIEREN- en KASTANJEBOOMEN, onderscheidene perceelen 5 en 6jarig EIKEN-, ELZEN- en ESSEN-HAKHOUT en drooge TAKKEBOSSEN.

*** Op Dingsdag 4 December 1855, en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal ten kantore van het *Stads Venduhuis aan de Mariaplaats* te Utrecht, de gewone *DRIEMAANDELIJKSCHE VERKOOPING* worden gehouden van velerhande MEUBELEN en andere ROERENDE GOEDEREN; breeder bij aanplakbilletten vermeld, en op Maandag 3 December van 10—4 ure te bezigtigen.

De hierbij te voegen Goederen worden dagelijks, tot *Donderdag 29 November*, ten kantore voornoemd aangenomen.

*** Men zal op Zaturdag den 8. December 1855, des namiddags ten 5 ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

Eene HUIZINGE, thans tot *Smederij* ingerigt, met Erf en Grond, Hoefstal, Bergplaats en Woning, te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, aan de noordzijde der Biltstraat wijk I No. 42.

Bevattende beneden een ruim Voorhuis, ingerigt tot Smederij, vijf zoo Beneden- als Bovenkamers, Keuken en Kelder; achter het Huis eene Bergplaats of Schuur, benevens nog eene Woning.

Dadelijk te aanvaarden.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

*** Men verlangt met primo Mei eerstkomende of eerder te huren: Eene BOERDERIJ met 40 à 60 bunders Bouw- en Weiland in de provincie Utrecht of Gelderland. Hierop reflecterende, gelieve men zich met opgave der pachtsom, met gefrankeerde brieven, onder letter A.W. te adresseren bij de Boekhandelaars WEIJTING & V. D. HAART, Warmoesstraat bij de Wijde kerksteeg I. 25, te Amsterdam.

⁎⁎ **Dadelijk** te Huren, een HEERENHUIS het midden der stad. Adres franco brieven onder lett. Z. A. aan het bureau dezer Courant.

UIT DE HAND TE KOOP:

⁎⁎ Het BUITENVERBLIJF *ZORGVLIET*, bestaande in een net, voor Zomer- en Winterbewoning ingerigt Heerenhuis, Stal, Tuin, enz.; bijzonder aangenaam gelegen in de gemeente de Bilt, aan den straatweg. Te bevragen bij den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht, brieven franco.

OPRUIMING

⁎⁎ van eene groote partij PENDULES, LAMPEN, BRONSWERKEN, PORCELEINEN, GLAS, SPIEGELS, enz., tot veel verminderde prijzen, bij M. A. F. REUSER, Achter St. Pieter.

Algemeene Boekhandel.

⁎⁎ De ondergeteekende zich als BOEKHANDELAAR te dezer stede gevestigd hebbende, beveelt zich beleefdelijk in UEds. gunst, terwijl hij UEd. van zijne zijde eene prompte bediening verzekert.

Met achting en aanbeveling,

Oudkerkhof No. 46. UEd. Dw. Dienaar M. P. J. LEBBE.

⁎⁎ Dezer dagen ontvingen wij eene nieuwe collectie PORTEFEUILLES-SOUSMAINS van af 40 Ct. à *f* 1,25. *Moppen-* of *Tafel-portefeuilles* in den nieuwsten smaak. *Sigaren étuis* en *Portefeuilles* voor Souvenirs, *Portemonnaies* in alle soorten. *Wisselcassier-* en *Banknoten-tassen*, *Albums*, *Poesies*, *Papeteries*, *Papier de luxe*. *Werkdozen* met en zonder garnituur. Echte *Namursche Pennemessen*, zoo ordinaire als fijne qualiteit, enz. enz.

GUTTA-PERCHA PENNEN, uitmuntende soort à 90 Ct. per gros. A. GRIJSEELS & Co.

⁎⁎ Ten kantore van **J. RIEGEN** op de Marieplaats No. 430 alwaar onder de **veleaanzienlijke Prijzen** de

f 100,000

op No. 13492.
en de HOOGSTE PREMIE van

f 30,000

op No. 12191 met ***f* 1000**
gevallen zijn.

Zijn wederom heele en gedeelten van Loten in Koop en Huur verkrijgbaar voor de

228ste STAATSLOTERIJ.

Aankondiging

VAN

HIRSCHFELD & COMP.

VAN

Berlijn en **Parijs.**

⁎⁎ Daar wij sedert eenigen tijd onze Affaires in Berlijn en Parijs persoonlijk ondersteund en onze **Linnenzaak** in Holland gekwiteerd hadden, waren wij genoodzaakt bij ons vertrek uit Holland, 10 kisten differente goederen, (die zoo als het genoegzaam bekend is wegens de hooge inkomende regten niet naar Duitschland of Frankrijk kunnen gebragt worden), in het Pakhuis bij de Heeren **Expediteurs Gebr. Sprenger in Arnhem** te laten staan.

Alle moeite, welke wij bij het **Ministerie in Berlijn** aangewend hebben, om deze goederen, die allen van Duitschen oorsprong zijn, zonder inkomende regten naar Duitschland terug te brengen, waren, om de bij het **Tolverbond bestaande wetten**, te vergeefs, en wij besloten om deze redenen van Berlijn herwaarts te komen, om de laatste goederen, die wij in Holland hebben, binnen korten tijd geheel op te ruimen. Wij zijn overtuigd dit doel met zekerheid in Utrecht te bereiken, daar onze goederen sedert 4 jaren, dat wij in deze stad zaken gedaan hebben, bij iedereen als goed en goedkoop bekend zijn, terwijl het vroeger ongelooflijk scheen, dat men beste goederen tot zoo laag gestelde prijzen zou kunnen koopen, zoo dat een ieder nu verbaasd zal staan, welke ons Magazijn bezoekt, over deze goedkoopheid, welke alle verwachting zal overtreffen. Wij verzoeken dus het geëerde Publiek, beleefdelijk op onderstaande Prijs-Courant te letten en ons Magazijn met een bezoek te vereeren, om zich van het bovenstaande te overtuigen. Wij zijn overtuigd, dat de geëerde Dames, die sedert 4 jaren, inkoopen bij ons gedaan hebben, door de buitengewone goedkoope prijzen, deze laatste gelegenheid zich zullen ten nutte maken, om voor weinig geld, *eene groote partij Linnengoederen* aan te schaffen.

Wij zullen al het mogelijke doen, om deze goederen ten spoedigste op te ruimen, daar de persoonlijke tegenwoordigheid in onze hoofdaffaire vóór de Kersdagen hoogst noodzakelijk is.

Prijs-Courant, vaste prijzen.

Een stuk fijn linnen voor KINDERHEMDEN, het stuk 48 ellen *f* 10,— tot *f* 12,50. Een stuk fijn linnen voor DAMESHEMDEN, het stuk van 48 ellen *f* 13,50, 14,50 tot *f* 18.— Een stuk fijn linnen voor DAMESHEMDEN en SLOOPEN, het stuk van 48 ellen *f* 18,—, 20,— en *f* 25,—. Een stuk extra fijn Koningskroonlinnen voor 12 HEERENHEMDEN het stuk *f* 25,—, *f* 28,—, *f* 30,— tot *f* 50,—.

RUSSISCH HENNEPLINNEN zware kwaliteit, het stuk van 30, 40 en 45 ellen, van *f* 7,—, *f* 9,—, *f* 10,—. *f* 11,—, *f* 12,—, *f* 13,— en *f* 14,—; *dit Linnen is in elk fatsoenlijk Burgerhuis voor Hemden en Lakens geschikt*,

DUBBELDRAADS HENNEPLINNEN, het zwaarste weefsel, het stuk van 50 tot 52 ellen, voor Hemden, Lakens, enz. het stuk van *f* 16,—, *f* 18,—, *f* 20,— tot *f* 28, —; deze Linnens hebben vroeger *f* 5,— en *f* 6,— meer gekost.

Voor alle deze hierbovengemelde stukken wordt voor zuiver echt Linnen ingestaan, bij eene schadevergoeding van *f* 1000.

TAFELGOED. Fijne Tafellakens, hoofddeel Linnen het stuk *f* 0,60, *f* 0,75 en *f* 1,—; groote soort *f* 1,50 tot *f* 2,50; echt Linnen van *f* 1,50, *f* 2,— tot *f* 4,— de grootere soort; een Tafellaken met 6 Servetten hoofddeel Linnen *f* 3,50; een Tafellaken met 12 Servetten *f* 6,—, *f* 7,—, *f* 8,—, *f* 9,—, *f* 10,— tot *f* 12,—; een Tafellaken echt Linnen met 12 Servetten *f* 9,75, *f* 11,50, *f* 13,— tot *f* 18,—; een Damast- Tafellaken met 12 Servetten hoofddeel Linnen met heele mooije Dessins, het stel *f* 10,—, *f* 12,— en *f* 14,—; in zuiver Linnen zwaarste kwaliteit voor *f* 20,— tot *f* 40,—. Theedoeken het half dozijn *f* 1,25 en *f* 1,50. HANDDOEKEN het half dozijn *f* 1,75 en *f* 2,— en *f* 2,25; grootste en zwaarste soort van echt zuiver Garen het half dozijn van *f* 8,— tot *f* 3,50, SERVETTEN van *f* 2,25 tot *f* 4,— het half dozijn.

Eene heele GROOTE PARTIJ LINNEN en DAMASTEN VINGERDOEKEN, het half dozijn van *f* 1,25, *f* 1,50, *f* 2,— tot *f* 3,50.

Witte ZAKDOEKEN van geïmiteerd of nagemaakt Linnen, het half dozijn *f* 0,30, betere soort *f* 0,50, beste soort *f* 0,90.

Fijne Linnen ZAKDOEKEN voor Kinderen het half dozijn à *f* 0,85, insgelijks voor Dames, met breede randen, vierkant naar den nieuwsten smaak, het half dozijn *f* 1,25, *f* 1,50, *f* 2,— en *f* 2,50; betere soort voor Heeren en Dames het half dozijn *f* 3,—, *f* 3,50, *f* 4,— en *f* 5,—. Fijne garen Batistlinnen DAMESZAKDOEKEN (*batiste claire*) het half dozijn *f* 2,—, *f* 2,50, *f* 3,—, *f* 3,50, *f* 4,— en *f* 5,—.

Behalve de bovengemelde Goederen rekommanderen wij uit onze Magazijnen in Parijs en Berlijn eene groote partij geborduurde DAMESGOEDEREN naar den nieuwsten smaak, als: Kragen, Mouwen, Chemisettes, Halskragen en Mouwen, als ook Kragen. Mouwen en Chemisettes bij elkander behoorende: en verkoopen wij heele mooije Kragen in Guipure en Broderie van *f* 0,25, *f* 0,40, *f* 0,50, *f* 0,60, *f* 0,80, 1,—, *f* 1,25, *f* 1,50, *f* 2,—, *f* 2,50, enz.

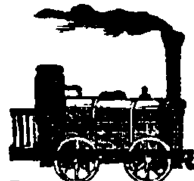
Mouwen (Ballons ook andere soorten) van *f* 0,60, *f* 0,75 tot *f* 1,—, *f* 1,50 en hooger; Chemisettes met Kragen, als ook Zakdoeken met geborduurde namen, enz. tot verbazend goedkoope Prijzen; fijne Damesrokken heele mooije Patronen het stuk *f* 1,50 en *f* 2.— ; Jenny Lind Voiles, het stuk van *f* 0,50 tot *f* 2,— en nog vele in dit vak behoorende Artikelen naar den nieuwsten smaak. Insgelijks rekommanderen wij voor Heeren eene Partij Zijden kravattes met elastiek stalen veer, het stuk 60 cents, witte Halfhemden zuiver gewassen het half dozijn van *f* 1,—, *f* 1,50, *f* 2,— tot *f* 3,—. Gemaakte Hemden van Madepolan met fijne Borststukken geborduurd en effen, het kwart dozijn *f* 6,— en *f* 7,—. Madepolaan tot Hemden en Sloopen geschikt, tot verbazend goedkoope prijzen.

Wij verzoeken het geachte publiek ons Magazijn te komen bezoeken, overtuigd zijnde, dat ieder hetzelve hoogst voldaan zal verlaten.

Hirschfeld & Comp.

Het Magazijn is geplaatst op de Oude Gracht, oostzijde A. 12. tusschen de Hamburgerbrug en Weesbrug.

NEDER- LANDSCHE RHIJN- SPOORWEG MAAT- SCHAPPIJ

⁎⁎ De Directie brengt ter kennis van het publ[iek] dat te beginnen met den 12 dezer **Markttrein** van *Utrecht* naar *Rotterdam* en terug zullen loo[pen] des Maandags en Dingsdags van iedere week.

Van Utrecht des morgens ten 7 ure, om te R[otter]dam te arriveren vóór het vertrek van de stoo[m]boot van het hulpstation ten 8 ure 30 min., w[elke] de passagiers naar den Antwerpschen sneltrein [zal] overbrengen; en zullen weder van Rotterdam n[aar] Utrecht terug keeren ten 3 ure des namiddags, al[s] nà aankomst te Rotterdam van de stoomboot, we[lke] ten 11 ure 40 min. van den Moerdijk vertrekt.

De treinen zullen op alle tusschenstations oph[ou]den, en zullen er geen andere kaartjes worden af[ge]geven dan voor de reis heen en terug, en te[gen] betaling der volle vracht.

De passagiers, welke zich te Utrecht of te Ant[wer]pen van een plaatskaartje naar Antwerpen of Utre[cht] voorzien, zullen evenens met deze treinen kun[nen] medegaan.

De retourkaarten zijn ook geldig voor de and[ere] op dien dag van Rotterdam terugkeerende treinen.

Amsterdam, 10 November 1855.

De Directie der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
B. DONKER CURTIUS, Presid[ent]
J. C. S'JACOB, Secretaris.

MAGAZIJN VAN NOORDBR. LINNEN[S] EN TAFELGOED.

⁎⁎ Ontvangen eenige nieuwe patronen van LI[N]NEN DAMAST TAFELGOED in alle Prijzen fijnten; voorts eene partij LINNENS in alle breedte[n] HANDDOEKEN, THEEDOEKEN, DIEMETE[N] KEPERS, etc. Ten einde in het Magazijn een[ige] ruimte te bekomen, zal men tot verminderde Prij[zen] opruimen eene groote partij lappen PELLE, LINNE[N] HANDDOEKEN, THEEDOEKEN, DIEMETE[N] etc., gedurende den 12, 13, 14 en 15 dezer.

M. KOCKEN,
Zuilenstraat naast den Eenhoorn

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *UTRECHT* zij[n] van den 4. tot den 11. Nov. 1855

ingeschreven: ondertrouwd 11; — gehuwd 10 pa[ar] geboren 18, als 7 j. en 11 m.; — overleden 6[.] als 29 van het m. en 35 van het v. geslacht, wa[ar]onder 12 bejaarden en 49 kinderen en 3 levenloos a[an]gegevenen.

Bij den BURGERLIJKEN STAND te *AMERSFOORT* [i]s van den 4. tot den 10. November 1855

ingeschreven: Ondertrouwd 3 paar; — Gehuwd 2 pa[ar] *Geboren:* 6, als 2 jongens en 4 meisjes; *Overleden:* 7 mann. en 2 vrouw. geslacht.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 10 November 1855.

Roode Tarwe van *f* 16,75 tot *f* 17,75; *Idem raauwar[d]* van *f* 18,00 tot *f* 19,25. *Rogge* van *f* 11,25 tot *f* 12,[..] *Garst* van *f* 7,20 tot *f* 8,00. *Boekweit* van *f* 9,50 [tot] *f* 10,25. *Haver* van *f* 5,70 tot *f* 6,40. *Witte Boonen* [van] *f* 14,00 tot *f* 15,50. *Groene Erwten* van *f* 12,00 tot *f* 15.[..] *Grouwe Idem en Capuc.* van *f* 14,00 tot *f* 16,00. *Bo[ter]* van *f* 1,00 tot *f* 1.24. *Kaas* van *f* 34,— tot *f* 50,— [per] 100 ponden. *Aardappelen* van *f* 2,50 tot *f* 3,50. *Rund[*]*vleesch* *f* 0,45. *Schapen of Lamsvl.* 35 c.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Ned[erlandsch] Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenbur[g]*)

Nov.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d temp	Vochtigh	Gev. regen	Aanmerking
			N. Ω						
10	2	z.	0.0	762.43	51.4	+ 3.6	0.83	0	Ligt bewolk[t]
	10	z	0.0	65.37	47.3		94	0	Betrokken.
11	8	z.	0.0	69.06	46.9		97	0	Zw. bewolk[t]

AMSTERDAM 10 November 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{11}{16}$	$62\frac{11}{16}$
dito dito	3	„	74	$74\frac{1}{8}$	$74\frac{1}{8}$
dito dito	4	„	$92\frac{5}{8}$	$92\frac{11}{16}$	$92\frac{11}{16}$
RUSLAND.					
Obligat. 1828 & 1829	5	„	$100\frac{1}{2}$		
Certificaten 1840. . .	4	„	$74\frac{3}{4}$	75	75
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	74		
POLEN.					
Obligatien.	4	pCt.	$68\frac{5}{8}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$	pCt.	$19\frac{3}{4}$	$19\frac{13}{16}$	$19\frac{11}{16}$
dito	3	„	$38\frac{1}{4}$		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	33	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{1}{4}$
Amortisable			6	$6\frac{1}{16}$	$6\frac{1}{16}$
Bewijzen Coupons . . .			$4\frac{9}{16}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	69		
Oblig. Metaliek . . .	4	„	$63\frac{1}{16}$	$63\frac{1}{4}$	$63\frac{3}{16}$
Oblig. N.	5	„	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{7}{8}$	$72\frac{3}{4}$
dito dito La B. . . .	5	„	$72\frac{3}{4}$	$72\frac{7}{8}$	$72\frac{3}{4}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$30\frac{7}{8}$	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{8}$

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

Zitting van den stedelijken Raad

van 25 Oktober.

Aanwezig zijn 20 leden. Later zijn gekomen de heeren *Schuller*, *Karsten* en *v. Lier*. Afwezig de heeren *Bake*, *de Vos*, *Verloren*, *Hoytema* en *Jongeneel*.

Is ingekomen een voordragt van Burg. en Weths. met een koncept-tarief voor de heffing van schut- en bruggelden aan de Weerdsluis; van wier invordering de pacht weldra vervalt. Dit koncepttarief is daargesteld, op dezelfde gronden, als waarop het tarief voor de sluis van Vreeswijk door de hooge Regering is goedgekeurd. In eene volgende vergadering zal dit koncept in behandeling worden genomen.

Men gaat hierop voort met de behandeling der begrooting, afdeeling ontvangsten.

Op art. 14 maakt de heer *Schuurman* de bedenking, of men de opbrengst van de Weerdsluis niet op *f* 10000 zou brengen, gelijk de opbrengst is aan de sluis te Vreeswijk, nu men het tarief op dezelfde grondslagen zal bouwen, als voor laatstgemelde sluis is aangenomen.

Het voorstel van den heer *Schuurman* wordt met 15 tegen 5 stemmen aangenomen.

De heer *Voswinkel Dorselen* herinnert bij art. 33, dat de Komm. in haar rapport aandringt op de opheffing van het stads erfhuis. Spr. stelt voor, die opheffing reeds op 1 Jan. 1856 vast te stellen en dat wel om 3 redenen. 1. omdat hij in beginsel is, tegen het zich mengen der stedelijke regering in zulke ondernemingen, 2. omdat hij meent, dat als men het gebouw tot hetzelfde of een ander oogmerk verhuurde stads finantiën er bij zouden winnen en 3. beschouwt hij het in het algemeen belang, als men de zaak aan de vrije konkurrentie over laat. Hij herinnert er aan, dat het verkoophuis van heeren notarissen buitengemeen duur is; 18 à 20 pCt. worden er voor de kosten van kooper en verkooper in rekening gebragt. Dit is ongehoord en Spr. meent, dat als er werkelijk konkurentie was tusschen het stads erfhuis en het verkoophuis van notarissen, die hooge percenten niet zouden kunnen bestaan. Spr. gelooft dus, dat het in het algemeen en in het bijzonder belang der ingezetenen is, dat het stads erfhuis hoe eerder hoe liever worde opgeheven.

De *Voorzitter* meent, dat een besluit tot opheffing van het erfhuis niet goed zou kunnen geschieden, alleen door afstemming van den post op de begrooting, maar dat er een speciaal besluit daartoe moet worden uitgevaardigd. Hij had zich voorgesteld, deze zaak in den loop van het volgende jaar aan een onderzoek te onderwerpen. Om evenwel thans reeds tot eene beslissing te komen, vindt hij verkeerd, ook omdat men waarschijnlijk nog niet genoeg zal zijn ingelicht en een opzettelijk onderzoek in deze zaak wel noodig schijnt. Immers, er is veel voor en veel tegen het behoud dezer instelling te zeggen. Daarenboven zou het de werkzaamheden der begrooting bemoeijelijken, indien men thans reeds tot een besluit wilde komen.

De heer *Voswinkel Dorselen* trekt zijn amendement in op de verklaring van den *Voorzitter*, dat hij in den loop van dit jaar deze zaak nader tot een punt van overweging zal maken. Men zal dan eene juiste en doordachte beslissing kunnen verwachten.

De *Voorzitter* acht het niet zonder belang, dat de vraag in deliberatie kome, te meer daar het hem voorkomt, dat ook van buiten af met weinig kennis van zaken daarover geoordeeld wordt. Hij erkent, dat als het erfhuis er niet was, hij voorzeker de daarstelling er van niet zou verlangen, maar hij is voor zich zelf nog niet overtuigd, dat de opheffing wenschelijk is.

Nadat de overige posten der begrooting zijn goedgekeurd, stelt de *Voorzitter* voor, om den post van onvoorzien te behandelen. De Spr. deelt mede, dat die, na de door de Komm. voorgestelde veranderingen, op *f* 10,283,30[5] is uitgetrokken. Er zijn echter door den Raad nieuwe wijzigingen in de begrooting gemaakt. Er is eerst eene som van *f* 850 en nog eene som van *f* 1000 in de uitgaven bespaard. Men zou die op onvoorzien kunnen brengen, maar ook de ontvangsten zijn gereduceerd en wel met *f* 3400 voor het kollektief zegel en met *f* 3000 voor de vermindering van de opbrengst der Weerdsluis. Wilde men ook die vermindering op onvoorzien vinden, dan zou de som daarvoor slechts *f* 5,733,30[5] bedragen. Eene som, welke Spr. veel te laag zou achten.

De heer *Schuller* gelooft, dat die som voldoende zou wezen, vooral, omdat Burg. en Weths. zelve op de konceptbegrooting slechts *f* 5000 voor onvoorzien hadden aangevraagd.

De *Voorzitter* herinnert er aan, dat uit onvoorzien eerst de begrooting van de gezondheidskommissie zal moeten gevonden worden, terwijl ook de post voor de schutterij laag is uitgetrokken en de behoefte voor de voor stads rekening verzorgde krankzinnigen misschien ook grooter zal wezen, dan men denkt. In zulke omstandigheden rekent hij het onvoorzien op *f* 5700 veel te laag, daar bijna niets bij af- en overschrijving zou kunnen gevonden worden.

De heer *Visscher* zegt, dat men er aan moet denken, dat er *f* 2200 zal ontvangen worden voor de Maartensbrug.

De *Voorzitter* doet den heer *Visscher* opmerken, dat meerdere inkomsten dan geraamd zijn wel het saldo verhoogen; maar niets geen invloed kunnen hebben op hetgeen voor de uitgaven beschikbaar is.

De heer *v. Dielen* verheft er zijne stem tegen, om het onvoorzien zoo laag te stellen. De Komm. heeft verschillende bezuinigingen daargesteld, maar zij heeft die op onvoorzien overgebragt. Aanvankelijk was het onvoorzien zoo laag door Burg. en Weths. gevraagd, omdat men de begrooting toch wilde doen sluiten. Men moet echter niet vergeten, dat die begrooting van lieverlede eene geheel andere gedaante heeft verkregen en dat het juist bij de veranderingen, die de begrooting ondergaan heeft, hoogst noodig is, dat thans het onvoorzien niet te laag worde gesteld.

De heer *van den Heuvel* wijst op de vroegere begrootingen, waaruit men zal kunnen zien, wat voorheen daarvoor werd noodig geacht. Het onvoorzien was toen in 3 sommen verdeeld ter beschikking, hetzij van het Algemeen, hetzij van het Provinciaal, hetzij van het Stedelijk bestuur. In 1847 vindt hij daarvoor *f* 13,900, in 1848 *f* 9,000 en in 1849 en 1850 *f* 11,000. In de laatste jaren is het bijna altijd *f* 10,000 geweest; in het loopende jaar zelfs *f* 15,000. Die post voor 1856 bijzonder laag te nemen, zou hij verkeerd achten, ofschoon hij anders voor stads finantien nog al karig is. Dewijl er in een jaar veel onvoorziens kan voorvallen, zou hij meenen, dat men den post moest behouden, gelijk die door de Komm. is voorgesteld, op nagenoeg *f* 10,000.

De heer *Mulder* zegt, dat hij den post voor onvoorziene zaken gaarne veel hooger zou wenschen, zelfs daarlatende of men door de voorgestelde in de dadelijke behoefte kan voorzien. Immers is er niets uitgetrokken voor algemeene verbeteringen in de stad, en hij is overtuigd dat er van wege de gezondheidskommissie voorstellen zullen gedaan worden, die geld zullen vereischen. Als men zulk eene kleine som voor onvoorzien vaststelt, dan zal de werking van de gezondheidskommissie voor een geheel jaar verlamd zijn. En men zal toch niet meenen, dat de gezondheidskomm. gedurende een geheel jaar niets zal vragen, in het belang van het stoffelijk welvaren der ingezetenen. Maar buitendien moeten de finantien der gemeente dit jaar op nieuwe wijze worden geregeld. Men moet volgens Spr. dus het nieuwe middel om belasting te heffen, niet te laag stellen, of de stad zal er werkelijk door lijden, en went men niet reeds dadelijk de burgerij bij de invoering van nieuwe belastingen, dan zal men haar later moeten teleur stellen, als men toch hoogere eischen moet doen. Spr. meent daarom, dat de som van *f* 10,000 voor onvoorzien nog te laag zal wezen. Door de daarstelling der riolen wil men het vuil uit de stad wegnemen, maar Spr. is overtuigd dat men de stad met geen twee ton van het vuil kan verlossen, dat haar nu nog besmet. Met *f* 67,000 kan men zekerlijk wel wat opruimen, maar om daarmede te doen wat noodig is, acht hij geheel onmogelijk.

De *Burg.* meent den Raad aandachtig te moeten maken, dat het verlies, dat de stad aan inkomsten zal lijden nagenoeg *f* 100,000 is. De opbrengst van den gemaal akzijns was gemiddeld *f* 85,000 terwijl het kollektief zegel nog ongeveer *f* 13,000 opbragt en men bovendien de vergadering van het Rijk voor de invordering van het gemaal verliezen zal. Wat stelt men nu daarvoor in de plaats? Door de 25 opcenten op het personeel, zal men *f* 7,500, door de verhooging van het gedistilleerd denkt men *f* 18,000, en door die op den wijn *f* 9000 te vinden. Als deze raming nu al niet te hoog is, dan zal men toch slechts *f* 34,500 bekomen, in plaats van de *f* 100,000 die men verliest. Vindt men nu nog *f* 33,500, gelijk de komm. voorstelt, door een eigen middel, dan zal men in het geheel *f* 68,000 ontvangen, en dus werkelijk nog *f* 32,000 in inkomsten verliezen. Wat men nu ook door eene lage raming der uitgaven meent te kunnen winnen, dit zal zekerlijk voor de toekomst weinig baten. 't Zal slechts strekken om de burgerij op een dwaalspoor te brengen, en na haar voor een jaar op een te gunstig standpunt te hebben geplaatst, haar later te leur te stellen. Immers, indien men dit jaar tot dekking der uitgaven eene leening moet aangaan, dan bestaat er geen reden, waarom men een volgend jaar niet weder in dezelfde moeijelijkheid zal verkeeren. En tenzij men er toe besluite — hetgeen toch wel niemand bedoelen zal — om leening op leening te stapelen, dan zal men immers reeds het volgende jaar tot de heffing eener hoogere belasting moeten besluiten. Spr. gelooft, dat het veel beter ware, dit reeds nu te doen, dan nu bij de nieuwe regeling van het belastingstelsel de burgerij in den waan te brengen, dat eene direkte belasting van ruim *f* 30,000 voldoende is voor een geregelden gang van zaken.

De heer *Ackersdijck* geeft ook zijne bekommering te kennen, dat men zich op een verkeerden weg begeeft. Er zal eene wijziging komen in de finantien, en omtrent den uitslag van de proef, die men zal nemen, is men geheel in het onzekere. Mag men, in die omstandigheden, eene kleine som voor onvoorzien uittrekken? De begrooting moet zoo zijn ingerigt, dat de inkomsten de uitgaven met *f* 40,000 overtreffen, want men begint met die som, en men moet die ook bij het einde terug vinden. Vindt men die niet, dan verteert men zijn kapitaal en gaat regtstreeks achteruit. En dit zal men doen als men de begrooting te laag stelt. De posten van uitgaaf zijn op de begrooting zoo laag mogelijk gesteld; moet men nu althans op het onvoorzien bedacht zijn. Als het gedurende het jaar blijkt, dat het verlies in inkomsten door de nieuwe belasting niet wordt opgewogen, hoe zal men dan een uitweg vinden. Het is eene begoocheling, wanneer men verwacht, dat de uitgaven in het vervolg minder zullen bedragen dan in de laatste jaren. Men mag niet voorbij zien, dat de waarde van het geld minder wordt, en dat het cijfer der uitgaven dus meer en meer zal moeten rijzen. Wij beginnen een nieuw stelsel van belastingen, waarvan men nog niet weet of het blijvend zal zijn, en of het genoeg en op voldoende wijze zal opbrengen. De burgerij zal zich aan eene direkte belasting moeten wennen, maar daarom ook moet men letten op de toekomst en niet op de behoefte van één jaar. Het is niet alleen noodzakelijk, dat men elk jaar het bestaande onderhoudt, maar er moet buitendien verbeterd worden. De som voor onvoorzien, moet men daarom ruim nemen. Men kan wel voor één jaar pogen te bezuinigen; maar als men daarnaar zijne behoefte berekent en de in te voeren nieuwe belasting regelt, dan kiest men zich een valschen maatstaf.

De heer *van den Heuvel* meent, dat de vraag of de burgerij in 1856 meerder of minder belasting zal opbrengen dan vroeger, eerst besproken dient te worden, als men later zal handelen over de vraag in hoeverre de uitgaven gedeeltelijk door belastingen en gedeeltelijk door eene leening zullen gedekt worden? Nu men den post van onvoorzien behandelt, schijnt het hem toe, dat men alleen moet vragen, of men uit de uitgetrokken som werkelijk de onvoorziene uitgave zal kunnen dekken?

De heer *Schuller* meent, dat men de burgerij niet kan wennen aan het betalen van belastingen. Hij erkent gaarne, dat hij karig is, maar bepaald karig met de gelden van anderen. Hij blijft dus bij zijn voorstel, en dit te meer, daar hij nog *f* 700 meer wil geven dan Burg. en Weths. voor het onvoorziene hebben gevraagd. Wat de voorstellen betreft, die men van de gezondheidskomm. te wachten heeft, de Raad zal die zeker naauwgezet onderzoeken. Is de gezondheidskomm. er voor, om plannen te verzinnen tot salubriteit van de stad, de burgerij is er niet voor, omdat alles dadelijk te betalen. En als er *f* 67,000 voor de riolen worden uitgegeven, dan mag men toch wel zeggen, dat er voor de gezondheid van de stad veel wordt gedaan. Spreekt men van de burgerij aan belastingen te wennen, dan moet men bij de invoering van eene direkte belasting zeer zeker de burgerij langzamerhand doen gewoon worden aan eene belasting, die hare moeijelijkheden heeft. Spr. vindt het daarom onnoodig om dadelijk die belasting tot eene hoogte op te voeren, als de behoefte misschien op den duur zoude vereischen. En voert men de begrooting wederom zoo hoog op, dan zal dit slechts strekken om weder *f* 40,000 in kas te brengen, en die som renteloos te laten liggen. Iets waartegen de heer *Ackersdijk* teregt zoo groote bezwaren had.

De *Voorz.* merkt op nu men telkens er van gewaagt, dat Burg. en Weths. zelve een laag cijfer hebben uitgetrokken, dat op de begrooting toen ook de gemaalbelasting stond. Buitendien zijn naderhand veel posten van uitgaaf verminderd, waardoor meer af- en overschrijvingen op onvoorzien zullen noodig zijn. Door eene zoo karige administratie bevoordeelt men de stad geenszins en als men beweert, dat men slechts *f* 5,000 voor onvoorzien noodig heeft, dan misleidt men de burgerij. Bij de minste buitengewone omstandigheid zal men in moeijelijkheden zijn. Elke verschijning van de cholera heeft aan de stad groote sommen gekost, en telken jare heeft er iets buitengewoons plaats. In vroegeren tijd had men over veel meer te beschikken, dan zelfs de heer *van den Heuvel* heeft opgegeven

aangezien toen afzonderlijke posten voor buitengewone werken op de begrootingen voorkwamen. Alléén geheel *onvoorziene* uitgaven werden uit de bedoelde *f* 12,000 gevonden. Maar vooral ook, nu men het belastingstelsel herzien moet en voor goed zal gaan regelen, zal men met zulk eene kleine som voor onvoorzien, niet kunnen volstaan. Men moet de burgerij even min wennen aan te veel als aan te weinig, en men mag niet voorbij zien, dat ook van de burgerij telkens stemmen uitgaan tot verschillende verbeteringen, die steeds meer geld vereischen.

De heer *van Rees* ondersteunt het voorstel van den heer *Schuller*. Men werpt, naar het hem voorkomt, een onverdienden blaam op onze stad, door als iets nieuws voor te stellen om jaarlijks *f* 10,000 voor verbeteringen te besteden; want reeds is een paar jaar zulk eene som voor verbetering aangewend, en in plaats van 't werk der riolen op dezelfde wijs voort te zetten, wil men er thans in één jaar *f* 67,000 voor bezigen. Als er sprake is van verbeteringen, dan kan men dus niet zeggen, dat Utrecht daarin achterlijk is. Daarom acht de Spr. het onnoodig, om reeds op deze begrooting eene som van *f* 10,000 voor verbeteringen te brengen, te meer daar die som de nieuwe direkte belasting verzwaren zou, die toch reeds drukken zal. Als er later blijkt weder *f* 10,000 noodig te wezen voor nuttige inrigtingen, dan zal de Raad voorzeker dat noodige even gaarne geven, als hij vroeger de *f* 10,000 voor de riolen heeft goedgekeurd; en dan zal men beter in staat zijn te beoordeelen, uit welke middelen de benoodigde som voor verbeteringen met het minste bezwaar voor de ingezetenen kan gevonden worden.

De heer *Mulder* verwondert zich zeer, dat men er van spreekt, dat men zoo veel voor verbeteringen doet, terwijl men de geheele som door eene leening wil dekken. Door de aflossing daarvan op de toekomst te schuiven, betaalt men niets dan eene kleine rente; daarom vestigt hij nogmaals de aandacht er op, dat het eene noodzakelijkheid is, dat er *f* 10,000 op de begrooting voor verbeteringen worden vastgesteld. Spr. behoeft de gezondheids komm. niet in bescherming te nemen. Die komm. is een werk van den Raad, en hij vertrouwt dus, dat het werk dier komm. door den Raad zelven zal worden in bescherming genomen. Van wege de hooge regering is er eene aanvraag gekomen, of men de gemaal-belasting niet door eene andere zou kunnen vervangen, en men is daartoe overgegaan. Maar moet men nu dien ten gevolge maar gaan bezuinigen, den loop der zaken verlammen, en de meest gewigtige belangen der stad opofferen? Spr. stelt voor, onvoorzien op *f* 16,000 te stellen.

De heer *Voswinkel* begrijpt niet, dat men zoo aandringen kan om nog eene som voor verbeteringen uit te trekken. Waar men vroeger slechts *f* 10,000 voor bezigde, trekt men thans *f* 67,000 uit; waarom zou men dan buiten die groote som op nieuw *f* 10,000 aanwijzen?

De *Voorz.* geeft te kennen, dat het onvoorzien niet voor verbeteringen dient, maar voor uitgaven, die men inderdaad niet heeft kunnen voorzien. Voor verbeteringen behooren in eene stad als Utrecht op iedere begrooting sommen te zijn uitgetrokken. Niet bij wijze van uitzondering moeten de kosten van verbeteringen uit eene geldleening betaald worden. Neen, de gewone inkomsten moeten telkens voor een gedeelte daartoe worden aangewend.

De heer *Ackersdijck* wil nog enkele punten nader bespreken. Karig zijn in goeden zin is pligt, ook hij wenscht geene uitgaven te doen, dan die noodig zijn, en daarvoor niet meer te besteden dan er voor noodig is. Maar noodige zaken achter wege te laten is eene verkeerde karigheid, is eene slechte zuinigheid. Daardoor wordt de burgerij meer benadeeld dan door de uitgaven voor hetgeen in haar belang wordt daargesteld. Dit moet het doel van alle uitgaven wezen, dat men er voor verkrijgt, wat men dienstig oordeelt. Door het doen van eene leening teert men in, doet men de gewone uitgaven niet door de belastingen en de gewone inkomsten opwegen, dan gaat men achter uit. *f* 67000 wil men voor de riolen besteden, zegt men; maar daarvan wordt niets uit de inkomsten betaald; men leent en de *f* 10,000, die in de vorige jaren daarvoor werden aangewezen, schuift men ditmaal op de volgende jaren. Waarom zal men in 1856 de uitgaven ter verbetering met eene leening bestrijden, en in 1857 behalve de rente nog eene aflossing van *f* 10,000 er voor doen? In 1856 betaalt men zelfs geen rente, en men zal er dus niets voor geven. Indien men nu de som voor onvoorzien ook nog te gering bepaalt, dan is het blijkbaar dat de begrooting der uitgaven met de werkelijke behoeften niet overeenkomt.

Het voorstel van den heer *Mulder* wordt hierop in stemming gebragt, en verworpen met 13 tegen 9 stemmen.

Tegen stemden de heeren *v. Beest*, *Visscher*, *van Boetzelaer*, *van Rees*, *van Stirum*, *van den Heuvel*, *Voswinkel Dorselen*, *van Dielen*, *Boer*, *van Asch v. Wijck*, *Schuurman*, *van Beeck Calkoen* en *Schuller*.

Het voorstel der komm., om het onvoorzien op nagenoeg *f* 10,000 te brengen, wordt daarop aangenomen met 18 tegen 4 stemmen.

Tegen stemden de heeren *Visscher*, *v. Rees*, *Voswinkel* en *Schuller*.

Thans moet nog worden voorzien in eene behoefte van *f* 138,000, waarvan volgens de Komm. *f* 100,000 door geldleening, het overige door eene direkte belasting zal moeten gevonden worden.

De heer *Schuller* doet opmerken, dat het verschil is, dat de Komm. *f* 100,000 wil leenen, terwijl anderen slechts *f* 90,000 willen leenen en door de in te voeren belasting daarom *f* 10,000 meer willen gedekt hebben.

De heer *van den Heuvel* heeft twee opmerkingen tegen het voorstel om eene geldleening ten bedrage van *f* 100,000 aan te gaan; 1. dat in eene reeks der onmiddelijk voorafgaande jaren steeds uit de gewone middelen eene som gevonden is, waaruit de kosten ter voortzetting van het werk der overdekte riolen bestreden werd, en dien ten gevolgen nu de voorgestelde som van *f* 68,000 ter voleindiging van dit werk niet, zoo als voorgedragen wordt, *geheel* uit die leening behoort gedekt te worden; 2. dat, zoo men de geheel buitengewone jaren van 1848 en 1849 ter zijde stelt, de belastingen op de begrootingen nagenoeg bedragen als volgt: van 1845—1847 *f* 277,500, in 1850 *f* 288,500, in 1851 *f* 286,500, in 1852 *f* 284,000 in 1853 *f* 280,000, in 1854 *f* 285,500 en in 1855 *f* 306,500. Het minimum der op de begrooting van de 6 laatste jaren weer alzoo *f* 280,000 in 1853 en wanneer men nu de begrooting voor dat jaar vergelijkt met die voor 1856, dan vindt men alleen op de opbrengst der sluizen van Vreeswijk en van buiten de Weerd eene vermindering van ontvang van *f* 10,750, en verder in de uitgaven alleen voor kosten van het dagelijksch bestuur, van ambtenaren bij fabrikage en politie, van verlichting, van gezondheids-Kommissiën, van verpleging van behoeftige krankzinnigen, en toelagen voor de technische school eene verhooging van *f* 9250. Deze sedert 1853 opgekomene veranderingen zijn meer dan waarschijnlijk van een blijvenden aard, en de onmogelijkheid om in dit deficit van *f* 20,000 op den duur anders te voorzien dan door belastingen is blijkbaar, althans van de eerste jaren. Spr. vraagt of het in deze omstandigheid wijslijk zoude gehandeld zijn voor belastingen op de onderwerpelijke begrooting slechts *f* 281,647 te brengen, gelijk de uitkomst zoude zijn, indien volgens het voorstel tot eene nieuwe belasting van *f* 38,000 en eene geldleening van *f* 100,000 werd besloten. Alzoo zoude men indedaad min of meer gewone uitgaven gedeeltelijk door het buitengewone middel van eene geldleening dekken en aan de burgerij eene teleurstelling voor de volgende jaren voorbereiden, dewijl die behoefte zich toch in ieder derzelven op nieuw zou vertoonen. Spr. stelt dientengevolge voor, de geldleening op slechts *f* 85,000 uit te trekken en de in te voeren belasting op *f* 53,000 te bepalen.

De heer *Voorduin* gelooft, dat eene afscheiding van gewone en buitengewone uitgaven, het ware middel is om eene goede orde in het geldelijk beheer, en eene gepaste zuinigheid te bevorderen. Onder het buitengewone rangschikt hij alles wat voor eens en voor altijd geschiedt. Het aankoopen van de gebouwen van het St. Lukas bolwerk, het bouwen van nieuwe riolen, zijn dus *buitengewone* zaken, niet in het dienstjaar waarin zij toevallig plaats vinden, door *gewone* inkomsten te bekostigen, maar uit *buitengewone* middelen te bestrijden. Door de groote verliezen die, ten gevolge van het opheffen van de stedelijke belasting op het gemaal, door de gewone inkomsten geleden worden, moet de bedoelde afscheiding des te strenger worden gehandhaafd. Het amendement van den heer *v. d. Heuvel* maakt daarop inbreuk. Niet de aard van de uitgaaf, — maar beschouwingen daar buiten gelegen, liggen aan dat voorstel ten grondslag.

De heer *van den Heuvel* herinnert dat hij in zijne opgaven de buitengewone en gewone uitgaven zoo veel mogelijk heeft onderscheiden.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat de inkomsten telkens verminderen, en dat op nieuw door de wijziging van de tarieven, door de wet voorgeschreven, veel verloren zal worden. Stelt men nu eene belasting daar, waarbij men minder ontvangt dan vroeger, terwijl men evenveel noodig heeft, en vult men het te kort slechts door leening aan, dan handelt men, minstens genomen, zeer onvoorzigtig. Men betreedt een dwaalspoor, dat tot allerlei moeijelijkheden leidt.

De heer *Karsten* ondersteunt het gevoelen van den heer *van den Heuvel;* nu éénmaal tot eene leening is besloten, wenscht hij die zoo laag mogelijk gesteld te zien, en zou die liefst tot de uitgaven voor het aanleggen van riolen vereischt willen beperken. Daarentegen komt het hem wenschelijk voor, dat de kosten van aankoop van het St. Lukas bolwerk volgens het oorspronkelijke plan uit het batig saldo worden bestreden, want het is grootendeels uit aanmerking daarvan, dat tot dien aankoop is besloten. Was aan den Raad het voorstel gedaan, daarvoor eene geldleening te doen, dan zoude hij zeker daartegen hebben gestemd. Onder de gronden, die voor het doen eener leening waren in het midden gebragt, had Spr. met eenige bevreemding hooren aanvoeren, dat men gemeend had dit jaar de belasting niet hooger te moeten stellen, dewijl men eerst de uitkomsten der nieuwe belastingen door de ondervinding wilde leeren kennen. Spr. meende dat men, door de wetenschap voorgelicht, die uitkomsten met kennelijke zekerheid vooraf konde berekenen; moet men daarvoor telkens eerst de ondervinding van een jaar te baat nemen, dan vreest hij, dat men dikmaals gevaar zal loopen een misgreep te doen.

Bij stemming over het voorstel van den heer *van den Heuvel*, verklaren zich 11 voor en 11 stemmen tegen.

Tegen stemden de heeren *Voorduin*, *van Beest*, *Visscher*, *van Boetzelaer*, *van Rees*, *van Stirum*, *Voswinkel Dorselen*, *Boer*, *van Asch van Wijck*, *Schuurman* en *Calkoen*.

Daar de stemmen staakten, kon men met de behandeling der begrooting niet verder voortgaan.

De *Voorzitter* brengt inmiddels het koncept raadsbesluit der leening ter tafel. Die leening zal worden gevraagd hoogstens à 4 pCt.; de aflossing te beginnen met 1858.

Omtrent de konsiderans ontstaat eene woordenwisseling, bij welke gelegenheid wordt bepaald dat het bestuur de vastgestelde leening, al naarmate er behoeften zijn, zal negotiëren, en voor die gedeeltelijke negotiatie telkens den Raad zal raadplegen.

Bij het bespreken der aflossingen, vragen de heeren *Ackersdijck* en *v. Asch v. Wijck*, of het niet beter ware, de aflossingen niet te juist te bepalen, om dan liever meer rentegevende schuld af te lossen. Het zou voorzeker het voordeeligst wezen in het geheel geene aflossing te bepalen. Maar de wet eischt het uit voorzigtigheid en misschien niet ten onregte.

De *Voorzitter* erkent, dat hij als partikulier het zeker zou doen, maar dat de stad meer gebonden moet worden, omdat men anders bij moeijelijkheden als de tegenwoordige, ligt de aflossingen zou verschuiven.

Er wordt bepaald minstens *f* 5000 af te lossen, en die som zoo gering te stellen, om daardoor de gelegenheid over te laten, hooger rentegevend papier uit te loten.

Het koncept besluit der leening wordt vervolgens goedgekeurd.

Het rapport der begrooting van de schutterij is ingekomen. Door den Raad goedgekeurd, zal die ter goedkeuring aan gedep. Staten worden opgezonden.

De Raad gaat hierop over tot de benoeming van de leden der vaste Kommissiën.

Tot leden der Komm. van Financien worden herbenoemd de heeren *v. d. Heuvel*, *Schuurman*, *v. Veersen* en *Schuller*.

Insgelijks tot leden der Komm. van Fabrikage de heeren *v. Hengst*, *Jongeneel*, *Bake* en *v. Boetzelaer*.

Eindelijk tot leden der Komm. van regtskundig onderzoek de heeren *Voorduin*, *de Vos* en *Boer*.

Daarna worden herbenoemd als leden der Gezondheidskomm. de raadsleden *v. Beeck Calkoen* en *Boer*.

Tot stads doktor wordt benoemd de heer *J. C. van Eeten* met 12 stemmen, terwijl 6 stemmen waren uitgebragt op den heer *P. M. Adèr*.

De vergadering wordt gesloten.

De avondzitting van dezen dag hopen wij, bij de Courant van Dingsdag, mede te deelen.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.